

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/45/2016
Identifikačné číslo spisu: 5114011387
Dátum vydania rozhodnutia: 18.08.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Szabo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:5114011387.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Szaba a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Hatalu v trestnej veci obvineného Y. D. pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a/, písm. i/ Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 18. augusta 2016 v Bratislave dovolanie obvineného Y. D., podané prostredníctvom obhajcu JUDr. Jozefa Vanča, proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 23. septembra 2015, sp. zn. 2 To 46/2015, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného Y. D. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Okresný súd Žilina rozsudkom z 2. apríla 2015, sp. zn. 36 Tk 1/2014, uznal obvineného Y. D. (spolu s obvineným E. F.) vinným zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a/, písm. i/ Tr. zák., a to na skutkovom základe, že

Y. D. a E. F. spoločne s J. V., nar. XX. E. XXXX, a K. R., nar. XX. X. XXXX, po vytipovaní vhodnej osoby, od ktorej by bolo možné získať väčšiu finančnú hotovosť lúpežou E. F. a po predchádzajúcich dohodách o vzájomnej súčinnosti s deľbou úloh sa plánujú organizovať a realizáciou lúpežného prepadnutia E. M., nar. X. C. XXXX, v úmysle zmocniť sa finančnej hotovosti, ktorú prevádzala z firmy CS-TOURs, spol. s r. o., so sídlom v Tvrdošíne, Vojtašáková 496, do rodinného domu v obci X., vo vozidle Opel Astra striebornej farby, evidenčné číslo V., a to tak, že po vzájomnom niekoľko dennom plánovaní a sledovaní E. M. v presne nezistenom dni začiatkom mesiaca november 2012 v čase asi o 17.00 hod. J. V. a K. R. prišli k rodinnému domu v obci X., J. V. zatvoril časť bránky do dvora rodinného domu, Y. D. a E. F. z vozidla zn. VW Golf tmavej farby, doteraz nezisteného evidenčného čísla, sledovali ako E. M. odchádza na vozidle Opel Astra z firmy CS-TOURs z Tvrdošína smerom do Nižnej, telefonicky dávali informácie o pohybe poškodenej J. V., pričom po jej príchode k bránke rodinného domu v obci X., musela z vozidla vystúpiť, po čom K. R. jej začal striekať do očí slzotvorný plyn, J. V. nasadol do jej vozidla na miesto vodiča v úmysle sa ho zmocniť, poškodenej sa začala intenzívne brániť K. R., následkom čoho páchatelia upustili od zmocnenia vozidla s finančnou hotovosťou a z miesta činu ušli.

Okresný súd obvinenému Y. D. za to uložil podľa § 188 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 9 (deväť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Obvinenému E. F. okresný súd uložil podľa § 188 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 4 Tr. zák., § 37 písm. m/ Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podali obaja obvinení ako aj prokurátor odvolania. Krajský súd v Žiline rozsudkom z 23. septembra 2015, sp. zn. 2 To 46/2015, podľa § 321 ods. 1 písm. d/, písm. e/, ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste u oboch obvinených a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám uložil obvinenému Y. D. podľa § 188 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia (§ 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák.) a obvinenému E. F. podľa § 188 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov a 6 (šesť) mesiacov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia (§ 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák.). Podľa § 319 Tr. por. odvolanie prokurátora zamietol.

Rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 23. septembra 2015, kedy vo veci rozhodol Krajský súd v Žiline, pričom obvinený uložený trest od uvedeného dňa aj vykonáva, t.č. v Ústave na výkon trestu Sabinov.

Odpis druhostupňového rozhodnutia obvinený i jeho obhajca prevzali 16. novembra 2015, prokurátor rozhodnutie prevzal 12. novembra 2015 a poškodená PhDr. E. M. prevzala rozhodnutie 13. novembra 2015.

Okresný súd Žilina predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 15. júla 2016 dovolanie obvineného Y. D., ktoré podal prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. Jozefa Vánča. Dovolanie bolo podané na súde prvého stupňa 4. marca 2016 z dôvodov § 371 ods. 1 písm. c/, písm. e/, písm. g/, písm. i/ Tr. por., teda s odôvodnením, že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu, vo veci konal, alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. obvinený vytkol súdom nižšieho stupňa nepreverenie výpovede svedka R. z hlavného pojednávania konaného 15. januára 2015, nezaobranie sa únikovou trasou tohto svedka, odmietnutie stotožnenia a vypočutia osoby menom E. F., rekognície zo strany svedka M. k opoznaniu svedka R. a J. V., resp. konfrontácie svedka M. a svedka R.. Jeho odsúdenie stojí na výpovedi svedka R., pričom táto nebola ničím podložená. Ostatní svedkovia potvrdili, že v rozhodnej dobe bol so svojou družkou. Previerku výpovede svedka uskutočnenú pred vznesením obvinenia bez účasti obhajcov považoval za účelovú a nezákonnú.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por. obvinený uviedol, že v odvolacom konaní podal námietku zaujatosti proti sudcom Krajského súdu v Žiline z dôvodu zaujatosti voči jeho obhajcovi JUDr. Jozefovi Vánčovi, ktorý bol trestne stíhaný pre trestný čin ohovárania. Poškodeným bol prokurátor Krajskej prokuratúry v Žiline. Súdny vec vybavili postupom podľa § 32 ods. 6 Tr. por. s odôvodnením, že obvinený namietol procesný postup. Podľa jeho názoru sa kompetentné orgány zákonným spôsobom nevysporiadali s jeho námietkou zaujatosti, pričom poukázal na uznesenie

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v inej trestnej veci, sp. zn. 6 Ndt 18/2014, kde najvyšší súd odňal vec z pôsobnosti Krajského súdu v Žiline na základe námietky obhajcu JUDr. Vanča. V tejto súvislosti poukázal na stanovisko najvyššieho súdu Tpj 15/06.

Vo vzťahu k dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. uviedol obvinený rovnaké skutočnosti ako pri porušení práva na obhajobu zásadným spôsobom. Nad rámec poukázal na hlavné pojednávanie konané 15. januára 2015, kedy bolo jeho obhajcovi bránené klásť svedkovi R. otázky. Súdy taktiež nekriticky a účelovo posudzovali dôkazy, ktoré vyvracali, alebo boli v rozpore s výpoveďou svedka R.. Výpoveď svedka M. nepodporovala výpoveď svedka R., ale bola s ňou v rozpore. Podľa jeho názoru usvedčujúci dôkaz v podobe motorového vozidla Golf preukazoval jeho nevinu, pretože je vlastníkom čierneho Golf-u kombi bez tmavých skiel a poškodená vypovedala, že motorové vozidlo nebolo kombi a malo tmavé sklá.

Obvinený nesúhlasil so svojim obvinením, pretože sa zločinu lúpeže nedopustil. Jeho obvinenie bolo založené len na základe svedectva jediného svedka, ktorého videl iba raz. Zároveň v danom prípade by sa páchatel dopustil len prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., pretože v konaní nebol produkovaný vierohodný dôkaz o úmysle olúpiť poškodenú. Z tohto dôvodu bol naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Dovolaciemu súdu navrhol zrušiť napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline a vec prikázať na nové prejednanie s vykonaním príslušného dokazovania. Súčasne žiadal, aby bol po zrušení rozsudku stíhaný na slobode.

Predsedička senátu súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. doručila rovnopis dovolania obvineného ostatným stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté, s upozornením, že sa môžu v lehote, ktorú im určila k dovolaniu vyjadriť.

Právo vyjadriť sa využil iba prokurátor Krajskej prokuratúry v Žiline podaním došlým na súd prvého stupňa 27. apríla 2016 (č.l. 1218). Vo svojom vyjadrení uviedol, že s argumentmi obvineného sa vysporiadali už súdy nižšieho stupňa, pričom o všetkých námietkach a podaniach obvineného bolo riadne rozhodnuté. Keďže obvinený predovšetkým hodnotí vykonané dôkazy, dovolaciemu súdu navrhol dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Vyjadrenie prokurátora bolo 28. apríla 2016 zaslané obhajcovi obvineného a poškodenej. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky bolo dovolanie obvineného predložené 27. mája 2016. Nakoľko súd prvého stupňa nepostupoval striktnie v súlade s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 16. decembra 2015, sp. zn. I. ÚS 355/2015, a nedoručil vyjadrenie prokurátora aj obvinenému, dovolací súd vrátil vec súdu prvého stupňa bez meritórneho rozhodnutia. Po odstránení nedostatkov Okresný súd Žilina opätovne dňa 15. júla 2016 predložil spis najvyššiemu súdu na rozhodnutie o podanom dovolaní.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pri predbežnom prieskume dovolania obvineného zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), prostredníctvom ustanoveného obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Zároveň ale zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Dovolací súd úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto sú možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštanca a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. expressis verbis vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por.

Obvinený Y. D. ako prvý dovolací dôvod uplatnil dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Konštantná judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle citovaného dovolacieho dôvodu chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Právo na obhajobu garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako aj čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky nachádza svoj odraz v celom rade ustanovení Trestného poriadku upravujúcich jednotlivé čiastkové obhajovacie práva obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Z dikcie cit. § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je totiž jednoznačne zrejmé, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilým dovolacím dôvodom. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky potom o zásadné porušenie práva na obhajobu ide najmä v prípade, keď obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby. Výnimočne môže ísť aj o porušenie iných obhajovacích práv obvineného, ktorých porušenie sa prejaví na jeho postavení zásadným spôsobom.

V predmetnej trestnej veci nastali dôvody povinnej obhajoby v zmysle ustanovenia § 37 ods. 1 Tr. por. vzatím obvineného do väzby na základe uznesenia sudkyne pre prípravné konanie Okresného súdu Žilina z 25. júla 2014, sp. zn. 0 Tp 434/2014, pričom obvinený si po zadržaní zvolil za obhajcu JUDr. Jozefa Škerdu. Následne obvinený niekoľkokrát zmenil obhajcu (JUDr. Jozef Vánčo, JUDr. Ing. Martin Chlapík, ktorého súd ustanovil aj za náhradného obhajcu). Obhajcovia pristupovali k obhajobe obvineného aktívne, zúčastňovali sa väčšiny výsluchov ako aj hlavných pojednávaní a podávali návrhy, teda dohliadali na uplatňovanie práv obvineného. Orgány činné v trestnom konaní a súdy v tomto smere poskytli adekvátny priestor na realizáciu práva obvineného na obhajobu a tento priestor bol zo strany obhajoby využitý. V tomto smere dovolací súd pochybenia nezistil.

Pokiaľ ide o obvineným namietané nevykonanie dôkazov, takúto námietku nemožno úspešne podať v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva v navrhovaní dôkazov, zodpovedá mu povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť, alebo ho odmietnuť, resp. rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú.

V tejto súvislosti je potrebné poukázať na skutočnosť, že súd prvého stupňa rozhodol o návrhoch na vykonanie dôkazov tak, že ich zamietol.

Za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. teda nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. práva podľa § 2 ods. 11 Tr. por. Ak

by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.

Zistenie skutku súdom na podklade dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní a procesne (rozhodnutím súdu) podložené zamietnutie dôkazných návrhov obvineného teda nemožno považovať za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., preto dovolací súd nemohol uvedený dovolací dôvod akceptovať.

Obvinený ako ďalší dovolací dôvod uviedol ustanovenie § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak vo veci konal, alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že o námietkach zaujatosti vznesených voči zákonnej sudkyni súdu prvého stupňa bolo rozhodnuté v súlade so zákonom uznesením Okresného súdu Žilina z 15. januára 2015, č. k. 36 Tk 1/2014-502, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline z 28. januára 2015, č. k. 2 Tos 9/2015-527, a oznámením predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Pilátovej z 30. apríla 2015 (č. l. 856) o nekonaní o predloženej námietke zaujatosti z dôvodov, že námietka je založená len na procesnom postupe predsedníčky senátu pri uložení poriadkovej pokuty obhajcovi obvineného a nebola vznesená bezodkladne, ale až po vynesení rozsudku súdom prvého stupňa. Predsedníčka senátu i na neverejnom zasadnutí konanom 19. mája 2015 uviedla, že súd nebude konať o opakovane podávaných námietkach zaujatosti smerujúcich voči procesnému postupu a jej osobe, keďže o jej nevyhlúčení bolo právoplatne rozhodnuté Krajským súdom v Žiline (č. l. 869).

Obhajca obvineného vzniesol po skončení neverejného zasadnutia konaného 25. marca 2015 námietku zaujatosti aj voči sudcom odvolacieho súdu. Keďže námietka bola vznesená pre rozhodnutie krajského súdu, ktorým zamietol sťažnosť obvineného proti uzneseniu okresného súdu o neprepustení z väzby na slobodu, a teda súvisela s procesným postupom súdu, odvolací súd o takejto námietke nekonal. S ďalším návrhom obvineného na odňatie a prikázanie veci sa najvyšší súd vysporiadal tak, že vrátil spis krajskému súdu bez meritórneho rozhodnutia z dôvodu opakovaného predkladania námietok zo strany obvineného z tých istých dôvodov.

O všetkých námietkach zaujatosti, resp. návrhoch obvineného na odňatie a prikázanie veci bolo teda rozhodnuté v súlade s Trestným poriadkom. Nespokojnosť obvineného s rozhodnutiami, bez zistenia porušenia zákona, nezakladá uvedený dovolací dôvod.

V danom prípade tiež nie je možné prihliadať na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. novembra 2014, sp. zn. 6 Ndt 18/2014, ktorým súd odňal trestnú vec obžalovaného JUDr. Jozefa Vanča Okresnému súdu Žilina a prikázal ju Okresnému súdu Považská Bystrica, nakoľko sa jedná o rozdielnu situáciu. V uvedenej trestnej veci bol obhajca obžalovaného JUDr. Jozef Vančo v postavení obžalovaného. Poškodeným bol prokurátor Okresnej prokuratúry Žilina. Z uvedeného vyplýva, že ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e/ Tr. por. nebol daný.

Obvinený ako ďalší dôvod uplatnil dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Na úvod dovolací súd považoval za potrebné poukázať na opakujúcu sa argumentáciu obvineného z konania pred súdom, resp. z odvolacieho konania, pričom súdy nižšieho stupňa sa s jeho tvrdeniami, týkajúcimi sa najmä nezákonnosti previerky výpovede svedka R. na mieste činu a nevykonania dôkazov, vysporiadal. Najvyšší súd sa s odôvodneniami oboch súdov stotožnil a v plnom rozsahu na ne odkazuje.

Nad rámec dovolací súd uvádza, že uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky, expozitúra Západ z 19. júna 2014, ČVS: PPZ-479/NKA-PZ-ZA-2014 bolo začaté trestné stíhanie pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a/, písm. i/ Tr. zák., t. j. trestné stíhanie „vo veci“. Po rekognícii osoby konanej 15. júla 2014, pri ktorej svedok R. opoznal podľa fotoalbumu obvinených E. F. a Y. D., prebehla 17. júla 2014 previerka výpovede na mieste. Obvinenému Y. D. bolo vznesené obvinenie až 22. júla 2014 na základe uznesenia vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky, expozitúra Západ, ČVS: PPZ-479/NKA-PZ-ZA-2014. Z uvedeného vyplýva, že previerka výpovede na mieste sa uskutočnila po začatí tzv. trestného stíhania „vo veci“. V súlade s judikatúrou (stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, č. 30/2010) nie je takýto dôkaz nezákonný, môže byť o neho opretá obžaloba a je použiteľný v konaní.

Dovolací súd preskúmal i námietku obvineného, že jeho obhajcovi bolo zo strany okresného súdu bránené klásť svedkovi R. otázky a zistil, že výsluch svedka R. prebehol v súlade so zákonom. Predsedníčka senátu umožnila obhajcovi obžalovaného JUDr. Vančovi na hlavnom pojednávaní konanom 15. januára 2015 vykonávať výsluch svedka. Nakoľko obhajca opakoval otázky, resp. ich neformuloval jasne, predsedníčka senátu vyhovelá námietkam prokurátora k položeným otázkam. Predsedníčka senátu následne každé rozhodnutie zdôvodnila.

V súvislosti s opakujúcimi sa námietkami obvineného o nevykonaní navrhnutých dôkazov je potrebné opätovne pripomenúť, že za nezákonnosť nemožno považovať nevykonanie dôkazu, resp. hodnotenie dôkazov zo strany súdu v rozpore s predstavami obvineného. Je plne na úvahe súdu, aby sám rozhodol v okolnostiach prípadu, ktoré dôkazy na zistenie skutkového stavu, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, vykoná, bez ohľadu na to, ktorá zo strán konania ich navrhla. Teda ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. teda nebol daný.

Napokon obvinený uplatnil dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu dovolací súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin, alebo že skutok nie je trestným činom.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je potrebné ďalej uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dĺžky § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať.

Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého, prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvolaciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa.

V trestnom konaní platia zákonom stanovené pravidlá pre zisťovanie skutkového stavu vecí a pre hodnotenie dôkazov. Podľa nich je potrebné zisťovať skutkový stav vecí v rozsahu, ktorý je nevyhnutný pre rozhodnutie. Trestný poriadok nestanovuje žiadne pravidlá, pokiaľ ide o mieru dôkazov potrebných na preukázanie určitej skutočnosti, ani váhu jednotlivých dôkazov. Platí zásada voľného hodnotenia dôkazov vyjadrená v § 2 ods. 12 Tr. por., podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Obvinený namietol, že sa lúpeže nedopustil a skutok mal byť kvalifikovaný ako prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák.

K správnosti kvalifikovania skutku ako zločinu lúpeže sa vyjadril už krajský súd. Dovolací súd sa s názorom odvolacieho súdu stotožnil a v celom rozsahu na neho odkazuje. Prípadné posúdenie skutku ako prečinu výtržníctva nie je namieste. Trestná činnosť obvinených nesmerovala k napadnutiu poškodenej, ale k odcudzeniu finančných prostriedkov poškodenej použitím násilia, preto ani posledne uplatnený dovolací dôvod nemohol dovolací súd akceptovať.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por., dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania vecí, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

V posudzovanej veci ako z vyššie uvedeného vyplýva, neboli splnené zákonné podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. e/, písm. g/, písm. i/ Tr. por., preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného Y. D. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.